

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

08 квітня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 26

Управління якістю в судових системах є загальною світовою тенденцією останніх десятиліть. Необхідність управління якістю обумовлена тим, що судове адміністрування має спиратись на чітке уявлення про те, наскільки діяльність суду, як організації, відповідає ключовим цінностям та цілям суду у демократичному суспільстві. Без проведення регулярного та стандартизованого оцінювання роботи суду отримати таке уявлення неможливо.

В останні роки управління якістю в судовій системі України стає особливо актуальним, адже судова реформа в Україні відбувається в складних та суперечливих умовах. Рада суддів України взяла на себе лідерську роль та відповідальність за процеси управління якістю в українських судах та своїм рішенням від 2 квітня 2015 року № 28 затвердила Систему оцінювання роботи суду (СОРС), яка була спільно розроблена Радою суддів України, Державною судовою адміністрацією України та Проектом USAID «Справедливе правосуддя».

Згідно з цим рішенням СОРС стала одним з основних інструментів вдосконалення роботи суду через підвищення ефективності, продуктивності та якості судових процедур.

В своєму рішенні Рада суддів України рекомендувала судам України застосовувати СОРС для оцінювання роботи суду як в повному обсязі, так і в межах окремих модулів (тобто частин) СОРС в залежності від управлінської мети та завдань, спрямованих на вдосконалення роботи суду з періодичністю один раз на три роки.

Крім того, Рада суддів України затвердила базові (основні) показники роботи суду, які підлягають застосуванню з метою аналізу їх діяльності щопівроку та щороку всіма судами України з опублікуванням цих показників на веб-сайтах відповідних судів та доручила Державній судовій адміністрації України забезпечити можливість обрахування базових показників роботи

суду та їх відображення на веб-сторінках судів в автоматичному режимі за допомогою автоматизованої системи документообігу суду.

Також дане рішення Ради суддів України передбачало вивчення досвіду судів, які застосовують СОРС в повному обсязі, або його окремих модулів з метою подальшого вдосконалення самої СОРС, адже СОРС, затверджена у якості рамкової системи, що передбачає, з одного боку, можливість вибіркового її застосування судами в залежності від потреб та можливостей, а з іншого боку – можливість її доопрацювання за результатами аналізу відповідної практики.

З моменту затвердження СОРС більш ніж в 350 місцевих та апеляційних судах загальної, адміністративної та господарської юрисдикцій (дані на кінець січня 2016 року) стали використовувати цю систему. Крім того, Рада суддів України стала членом Міжнародного Консорціуму з питань досконалості суду в жовтні 2015 року, а в січні 2016 року представила СОРС на Міжнародній конференції з питань судової досконалості «Суд майбутнього» в Сінгапурі.

Таке широке застосування СОРС в Україні відбулося, в першу чергу, за рахунок поширення практики опитування громадян-учасників судових проваджень за методологією карток громадянського звітування (КГЗ), яка є одним з модулів затвердженої СОРС. Упродовж 2015 – початку 2016 року такі опитування були здійснені в усіх судах дванадцяти областей - Волинської, Івано-Франківської, Львівської, Одеської, Сумської, Тернопільської, Хмельницької, Херсонської, Чернівецької, Черкаської, Чернігівської та Харківської. Ці опитування здійснювали громадські організації за фінансової підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя». Тобто, суттєве застосування СОРС наразі відбувалося через залучення третіх сторін для проведення технічних робіт СОРС – збору даних, обробки даних, їх аналізу та розробки рекомендацій на основі такого аналізу.

Затверджені базові показники роботи суду є обов'язковими для всіх судів. Проте не всі суди на даний момент використовують ці показники в своїй роботі, як це мало б відбуватися згідно з вказаним рішенням Ради суддів України. Станом на січень 2016 року виявлено, що 143 суди обраховували базові показники за результатами 2015 року та опублікували дані за цими показниками на своїх веб-сторінках на порталі судової влади.

На сьогоднішній день не вирішено питання щодо забезпечення можливості обрахування базових показників роботи суду та їх відображення на веб-сторінках судів в автоматичному режимі за допомогою автоматизованої системи документообігу суду. У зв'язку з цим обрахування базових показників в межах судів відбувається в ручному режимі, а їх відображення на веб-сторінках відбувається в довільній, нестандартизованій формі. В свою чергу, це призводить не лише до технічних помилок в обрахуванні показників, але й до того, що базові показники роботи досить важко знайти на веб-сторінці суду.

Складним питанням залишається також застосування СОРС керівництвом суду з метою вдосконалення його роботи. Таке застосування

базується, в першу чергу, на аналізі даних показників та, на основі цього аналізу, передбачає розробку рекомендацій щодо дій, спрямованих на вдосконалення суду.

З огляду на ці складності було прийнято рішення про підготовку методичного посібника «Застосування Системи оцінювання роботи суду».

Необхідно зауважити, що посібник пропонує кілька формулярів, які потребують окремого розгляду та затвердження Радою суддів України. Такими формулярами є:

- бланк «Базові показники роботи суду» (додаток 4 до посібника);
- шаблон аналітичного звіту про оцінювання роботи суду (додаток 5 до посібника);
- шаблон плану вдосконалення роботи суду за результатами оцінювання його роботи (додаток 6 до посібника).

Бланк «Базові показники роботи суду» носить обов'язковий характер, оскільки самі базові показники є обов'язковими.

Шаблони аналітичного звіту та плану вдосконалення суду є рекомендованими для застосування за результатами проведення комплексного оцінювання роботи суду відповідно до СОРС. Суди відповідно до своїх потреб та наявних ресурсів можуть скорочувати зміст та обсяг аналітичного звіту, використовуючи запропонований шаблон, та створювати план дій відповідно до рекомендацій, що сформульовані в аналітичному звіті.

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України Алейнікова Г. І. з питань практичного застосування затвердженої Радою суддів України Системи оцінювання роботи суду (СОРС) та розробки проекту методичного посібника з застосування СОРС, відповідно до статті 124 та статті 131 Закону України «Про судоустрій та статус, суддів» та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням Х позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), та на виконання рішення Ради суддів України від 02 квітня 2016 року № 28, Рада суддів України

вирішила:

1. Затвердити методичний посібник «Застосування Системи оцінювання роботи суду» в цілому.

2. Затвердити в запропонованій редакції бланк «Базові показники роботи суду», що є додатком 4 до методичного посібника «Застосування Системи оцінювання роботи суду».

3. Рекомендувати судам України використовувати запропоновані шаблони аналітичного звіту про оцінювання роботи суду та плану вдосконалення роботи суду за результатами оцінювання його роботи, які є відповідно додатками 5 та 6 до методичного посібника «Застосування Системи оцінювання роботи суду».

4. Доручити комітету адміністрування та організаційного забезпечення діяльності суду:

- вивчити досвід застосування посібника «Застосування Системи оцінювання роботи суду» суддями та працівниками апарату в судах, які застосовують таку Систему;

- з'ясувати питання необхідності створення мережі регіональних радників-координаторів з оцінювання роботи суду відповідно до рекомендованої організаційної структури сприяння застосуванню СОРС;

- спільно з членом Ради суддів України А. Марцинкевичем продовжувати співпрацю з Проектом USAID «Справедливе правосуддя» щодо застосування СОРС в судах України та вивчення відповідної практики, вдосконалення самої СОРС і методичного посібника «Застосування Системи оцінювання роботи суду», а також проведення навчальних семінарів для суддів та працівників апарату суду, що застосовують СОРС.

5. Звернути увагу судів України на необхідність застосування СОРС частково або в цілому та на необхідність своєчасного розміщення на веб-сторінках судів базових показників роботи суду, сформованих за допомогою автоматизованої системи документообігу суду.

**Голова
Ради суддів України**

В. Сімоненко